

Honger!

Het voedselweb van de steenuil

voor de leerkracht

Instructie & Introductie

Hoe vaak staan je leerlingen er bij stil dat een vogel ook andere dingen eet dan een vetbol? Wat stellen leerlingen zich eigenlijk voor bij het voedsel van vogels? Weten de leerlingen dat de vogel ook zelf voedsel kan vinden in de natuur? En staan ze er bij stil dat wij allemaal deel uitmaken van de voedselketen of voedselweb?

Met dit werkblad krijgen de leerlingen een beter beeld van de relaties tussen dieren en planten. De leerlingen leren dat als het één schaars is dat dit ook gevolgen heeft voor de volgende soort in de voedselketen. Door middel van dit werkblad maken de leerlingen kennis met een voedselweb.

Het verschil tussen een voedselketen en voedselweb is als volgt: een voedselketen geeft weer hoe planten en dieren voedsel zijn voor elkaar. Een voedselweb is een gedetailleerdere voorstelling van een voedselketen.



40

kerndoel

- 40** De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Doel:

De leerlingen leren dat er een relatie is tussen de vogels en hun voedsel en dat bij schaarste van één van de schakels dit gevolgen heeft voor de hele keten.

Tijd:

2 lesuren

Vorbereiding en benodigdheden:

- Computers met internetverbinding waarop de webcambeelden van Beleef de Lente Junior bekeken kunnen worden.
- Informatieve boeken over insecten en planten (uit de bibliotheek).
- Kopie van het leerlingenwerkblad voor elke leerling.
- Potlood of pen.

Opwarmopdracht

Maak met de leerlingen een voedselweb van de mens. Laat de leerlingen verpakkingen meenemen van huis en laat de leerlingen vertellen waar dat product vandaan komt. Dus melk van de koe, koekjes worden gemaakt van meel en meel wordt gemaakt van tarwe. Tarwe kan alleen maar groeien in de aarde, met water en zonlicht. We hebben nu met de klas een 'voedselweb' van de mens gemaakt. Dat is een lijst van dieren en planten die elkaar eten. Zo'n lijst kan van elk dier gemaakt worden. De leerlingen gaan dit nu zelf doen voor de steenuil.

Tips:

- misschien is er een grote muur vrij in de klas waar de verpakkingen met dubbelzijdige tape opgeplakt kunnen worden en pijlen tussen geplakt kunnen worden.
- gebruik de schijf van vijf zodat je een grotere diversiteit aan producten krijgt.

Nabespreking:

Wat denken de leerlingen dat er gebeurt als er ineens geen muizen meer zijn? Ga nog een stukje verder terug in de voedselkring en laat voedsel van de muis weg. Realiseren de leerlingen zich dat dit in relatie tot elkaar staat?

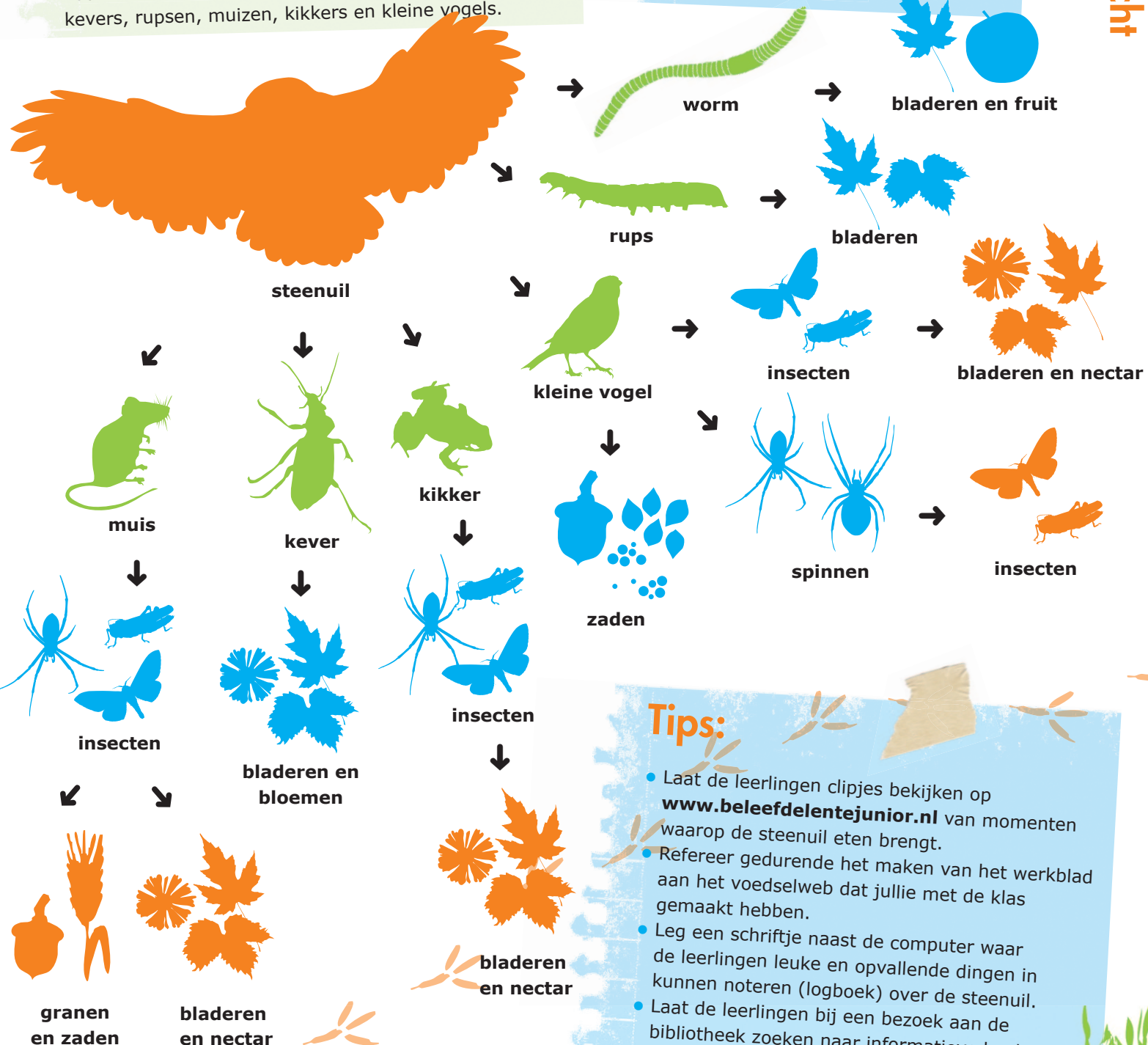
Voor de leerkracht:

De steenuil behoort tot de uilenfamilie. Hij is met zijn 25 cm het kleinste uiltje dat in Nederland voorkomt. De steenuil spiedt vanaf een paaltje of tak naar zijn prooi en duikt er zodra hij iets ziet op af. Hij loopt ook wel door het lage gras op zoek naar eten. Hij jaagt zowel 's nachts als overdag. De steenuil woont het liefst op een rommelig boerenerf waar veel verschillende prooien voorkomen. De steenuil eet voornamelijk wormen, (mei) kevers, rupsen, muizen, kikkers en kleine vogels.

Aanvullende acties:

- Laat de leerlingen kennismaken met de steenuil in het introductieblad 'De steenuil', daarin leren ze over zijn leefwijze en voedsel.
- Ook in het werkblad 'Gereedschap' vind je meer informatie over de steenuil en zijn voedsel.
- Het werkblad 'Biotopen' biedt verdieping op dit werkblad.

voor de leerkracht



Tips:

- Laat de leerlingen clipjes bekijken op www.beleefdelentejunior.nl van momenten waarop de steenuil eten brengt.
- Refereer gedurende het maken van het werkblad aan het voedselweb dat jullie met de klas gemaakt hebben.
- Leg een schriftje naast de computer waar de leerlingen leuke en opvallende dingen in kunnen noteren (logboek) over de steenuil.
- Laat de leerlingen bij een bezoek aan de bibliotheek zoeken naar informatieve boeken over de steenuil of roofvogels in het algemeen.

Opdracht 1:

Kijk op www.beleefdelentejunior.nl naar clipjes van de steenuil.

Kun je zien hoe zijn snavel eruit ziet? Welke vorm heeft zijn snavel?

Wat voor soort eten eet de steenuil volgens jullie?



Opdracht 2:

Nu jullie weten wat voor soort eten de steenuil eet kunnen jullie misschien ook bedenken of opzoeken wat de steenuil precies eet.

Schrijf in de blauwe vakjes onder het woord "Dier" de namen van deze dieren.



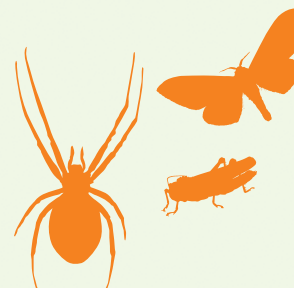
Dier

Wat eet dit dier

Waar woont dit dier

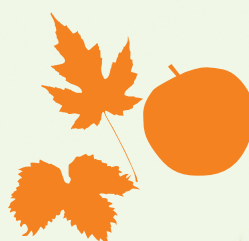
Opdracht 3:

Weten jullie ook wat deze dieren eten?
Schrijf dit op in het vakje ernaast.



Opdracht 4:

Weet je ook waar dit dier woont?
Schrijf dit op in het laatste vakje.



Opdracht 5:

Nu hebben jullie genoeg informatie verzameld om een voedselweb voor de steenuil te maken.

Schrijf dit op in het vak hier onder. De steenuil staat er al.

Opdracht 6:

Zou de steenuil ook gegeten worden door een andere diër?

Schrijf dit diër (of deze dieren als je denkt dat het er meer zijn) boven de steenuil in het voedselweb.



Steenuil



Wist je dat?

- ... De steenuil het kleinste uiltje is in Nederland. Hij is maar 25 cm lang van snavel tot staart...
- ... De steenuil zijn eten met bot en al op eet...
- ... Hij die botjes niet kan verteren en dus weer naar buiten spuugt. In een braakbal. Zo'n braakbal noemen we ook wel uilenbal...
- ... Ze in sommige streken ze de steenuil 'katuil' noemen vanwege het miauwende geluid dat hij maakt..
- ... De meeste steenuilen sterven voordat ze 1 jaar oud zijn...
- ... Ze vaak verdrinken in drinkbakken voor koeien of paarden...
- ... Je daar heel simpel iets aan kunt doen met een steenuilvriendelijke drinkbak...
- ... Als ze de eerste winter overleven, kunnen ze met gemak 6 of 7 jaar worden...
- ... Er op de Griekse 1 euromunt een afbeelding van de steenuil staat.

